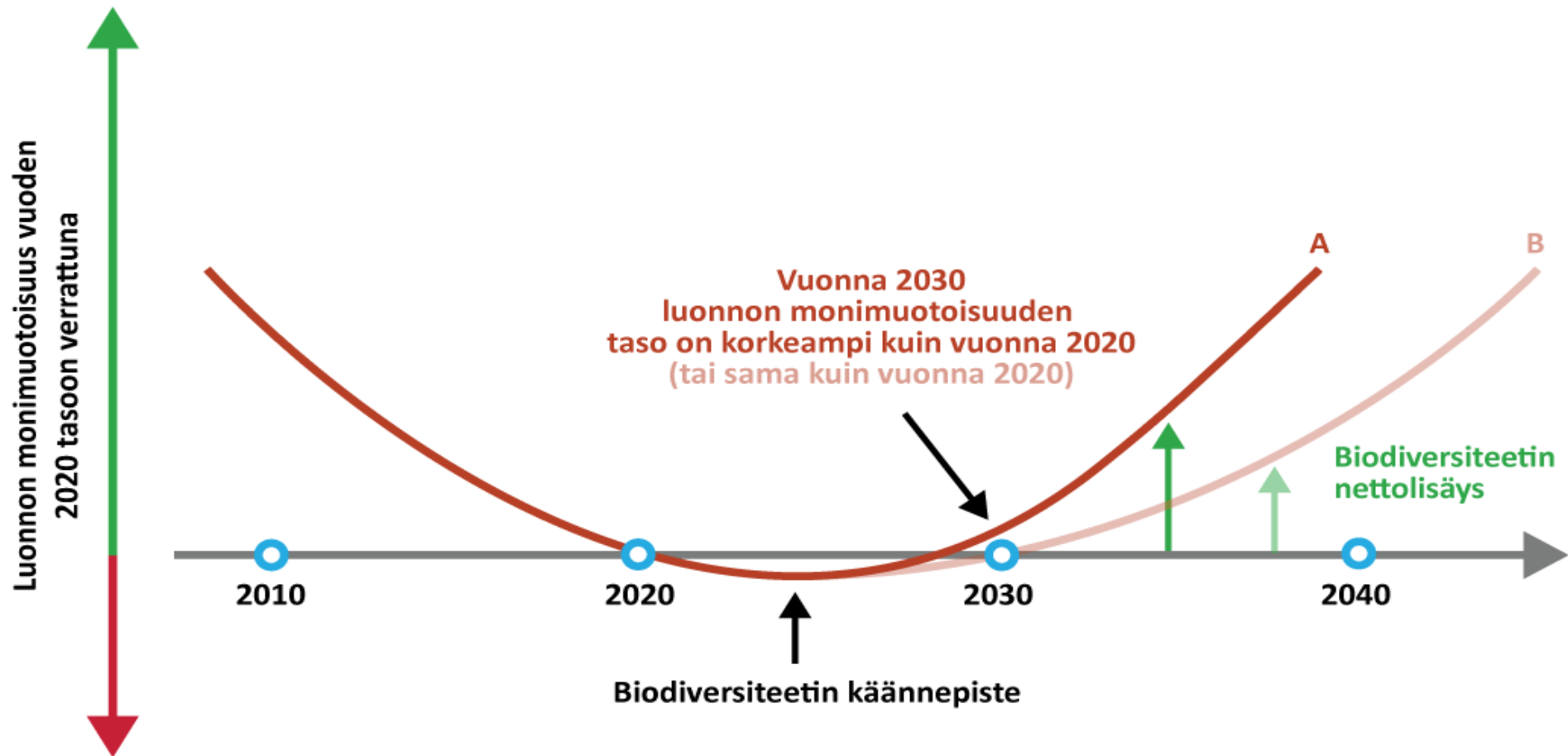

Suomen kansallisen luontostrategian ja - toimintaohjelman valmistelu

Olli Ojala & Ari-Pekka Auvinen
Ympäristöministeriö & SYKE

Missio 2030

- Vuoteen 2030 mennessä Suomen luonnon monimuotoisuuden kehitys on kääntynyt elpymisuralle. Yhteiskunnassa on toteutettu ekologinen siirtymä ryhtymällä läpi yhteiskunnan kiireellisiin ja määrätietoisiin toimenpiteisiin luontokadon suorien sekä epäsuorien syiden torjumiseksi. Suomalaisten ekologinen jalanjälki pienenee.

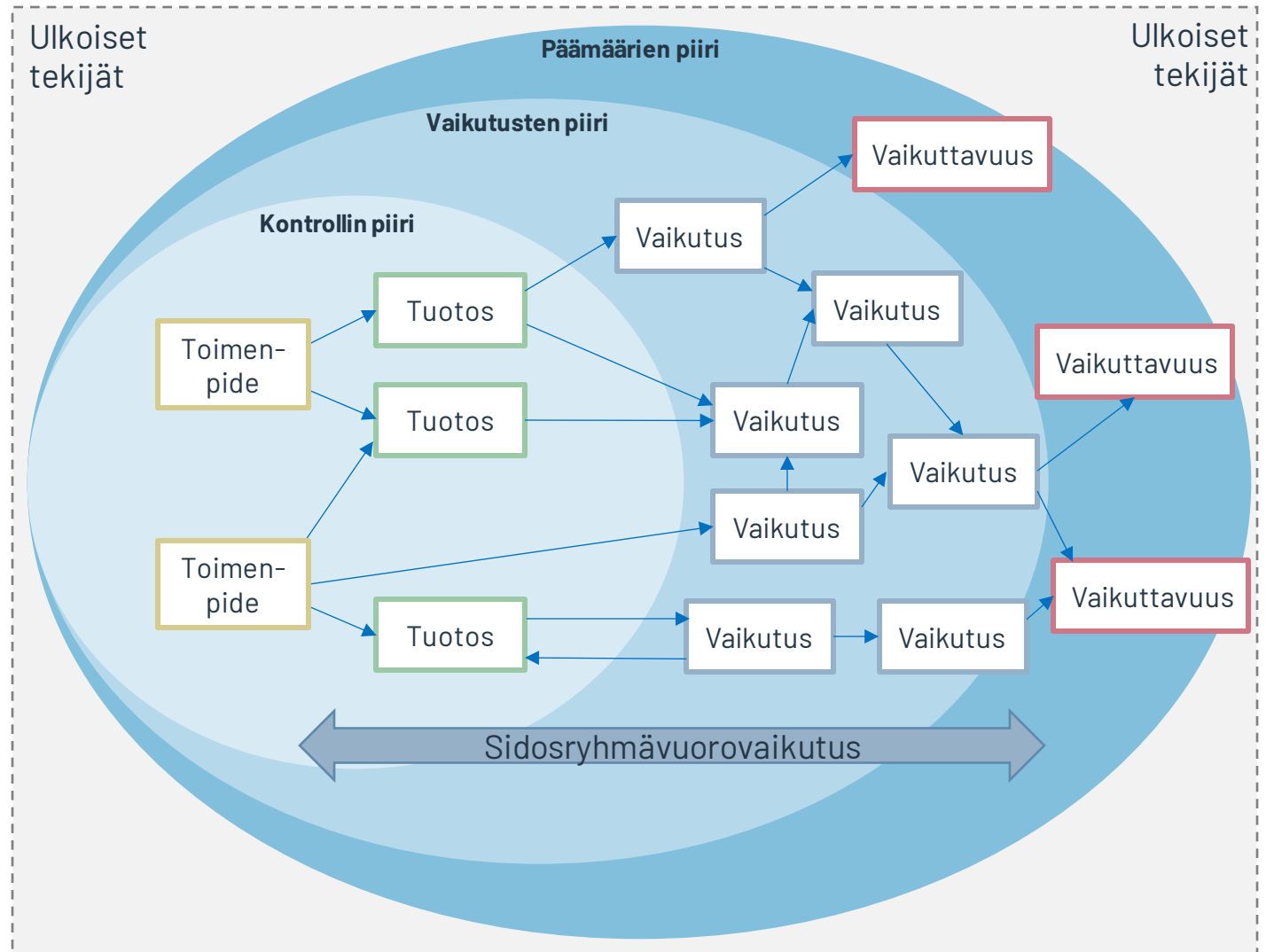

Muutosteoria

Pyrkii kuvaaman *miten* ja *miksi* halutun muutoksen on tarkoitus tapahtua

Edellisen toimintakauden ongelmia...

"[...] vain joka kymmenennen toimenpiteen arvioitiin johtaneen toimenpiteen teeman osalta selvästi paranevaan kehitykseen. Tämä johtui muun muassa siitä, etteivät kaikki toimenpiteet olleet riittävän selkeitä ja kunnianhimoisia jotta niiden kirjausten mukaisilla toimilla olisi saatu aikaan selvää muutosta" (Auvinen ym. 2020)

Seitsemän alatyöryhmää

Vuoden 2021 loppuun saakka:

- Asenteet, kulttuuri ja tietopohja
- Instituutiot ja ohjaus
- Luonnon huomioiva talous
- Lajit ja luontotyypit

Pysyvät:

- Viestintä
- 8(j)
- Kansainväliset asiat

Lajit ja luontotyypit

Tarkasteltavat näkökulmat:

- Uhanalaiset lajit ja luontotyypit
- Elinympäristöjen määrä ja laatu
- Ekosysteemien toiminta
- Lajien kannat
- Geneettinen monimuotoisuus

Esimerkiksi suot

- *Vuoteen 2030 mennessä...*
- **Uhanalaiset lajit ja luontotyypit:** Suolajien ja -luontotyyppien uhanalaistumiskehitys on pysähtynyt
- Mittari: lajien Red List Index (ja/tai uhanalaisuuden (LC–RE) aidot luokkamuutokset)
- Mittari: luontotyyppien uhanalaisuuden trendi (mittaria kehitetään)

- **Elinympäristöjen määrä ja laatu:** Rakenteeltaan ja toiminnaltaan eheiden soiden pinta-ala on kasvanut 10 % ja niiden kytkeytyneisyys on parantunut
- Mittari: ojittamattomien ja ennallistettujen tai itsestään ennallistuneiden soiden yhteenlaskettu pinta-ala
- Mittari: vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten soiden kytkeytyneisyys (mittaria kehitetään)
- Mittari: lahoppuun määrä turvemaidella (tai joku muu puustoisten soiden puuston tilaa kuvaava mittari)
- Mittari: EU:n luontodirektiivin liitteen suoluontotyyppien suojelutaso

- **Ekosysteemien toiminta:** Soiden ekologinen toiminnallisuus on parantunut 1–10 % ja kyky tuottaa keskeisiä hyötyjä ihmisille lisääntynyt
- Mittari: turpeen kokonaishiilivaraston kehitys
- Mittari: turvemaiden ojitusten muodostama uhka vesistöille vähenee (vesipuidedirektiivi)
- [Mittari: ekosysteemeinä toimintakykyisten turvemaiden kokonaismäärän kehitys (suotase); onko samankaltaista ilmastoindikaattoria?]

Esimerkiksi suot

- *Vuoteen 2030 mennessä...*
- **Lajien kannat ja esiintyminen:** Suolajiston kannat ja esiintymien määrät ovat kasvaneet 10–20 %
 - Mittari: suolinnuston kantojen kehitys
 - Mittari: soiden päiväperhosten esiintyminen
 - Mittari: suokasvillisuuden luonnontilaisuus turvemilla (metsä- ja suokasvillisuuden inventointiin perustuva kehitettävä mittari)
 - Mittari: EU:n luonto- ja lintudirektiivin liitteiden suolajien suojelutaso
 -
- **Geneettinen monimuotoisuus:** Suolajien geneettisen monimuotoisuuden väheneminen on pysähtynyt.
 - Mittari: suolajien osapopulaatioiden kehitys?
 - Mittari: yhteisögeneettinen mittari?